

MÁSOKÉRT EGYÜTT

Gemeinsam für andere

2023

67. évfolyam, 4. (899.) szám

ISSN 1026-2156

IV. szám

N Y Á R 2 0 2 3 !

K E D V E S O L V A S Ó K !

Szinte mindannyiunk számára elérkezett a nyári pihenés, kikapcsolódás ideje. Mielőtt azonban elindulunk, és a megszokott társaságot, munkatársakat, barátokat a viszontlátás reményében egy időre nélkülözzük, hagyományosan igyekszünk megerősíteni az összetartozás érzését és megállapítani, hogy az egész éves munkának bizony gyümölcsei is vannak. Nem volt ez másként evangélikus közösségünkben sem, s gyülekezeti lapunk e számában szeretnénk megosztani olvasóinkkal azokat az eseményeket, amelyekben meg tudtuk valósítani ezeket a célokat.

Az évzárás mindkét közösségünkben kifejezetten tartalmas volt idén, ezért három kirándulásról is

beszámolhatunk. Bécsi közösségünkkel Mariazellben és Pozsonyban jártunk, a grazi munkaévezárason pedig istentisztelettel egybekötött kirándulást tettünk Edelsbachba. Reméljük, hogy a beszámolókat olvasva néhányan kedvet kapnak majd, hogy közösségünk életének szeptembertől aktív részesei legyenek. Erre gondolva hívom fel figyelmüket a két meghívóra, melyeket lapunkban elhelyeztünk: Szeptember elején nagyszabású ükumenikus ünnepre készülünk, majd lelkészünket iktatjuk hivatalába két gyülekezetének közös ünnepén. Mindenkit szeretettel várunk!

Isten áldása kísérje nyári pihenésünket!

A szerkesztő

**„ E G Y M Á S T E R H É T H O R D O Z Z Á T O K , É S Í G Y
T Ö L T S É T E K B E K R I S Z T U S T Ö R V É N Y É T ! ”
(G A L A T A L E V É L 6 , 2)**

Sokan mostanra már megkezdték szabadságukat, vagy a következő napokban, hetekben lesz majd az évnek ez a minden évben vágyott időszaka. Ilyenkor már nem szeretnénk komoly témákkal, kérdésekkel foglalkozni, hiszen eleget foglalkoztunk velük korábban, és nemsokára újra foglalkoznunk kell velük.

Gyülekezeti lapunk mostani számát ennek megfelelően teljes egészében azok a tudósítások töltik be, amelyek a munkaévtérzés eseményeit mutatják be az Ausztriai Magyar Evangélikus Gyülekezetben. Persze ezek az események nem önmagukban állnak, hanem összefoglalói mindannak, ami közösségünkben az elmúlt munkaévben történt. Ebben az értelemben minden lezárásban összegzés van és minden összegzésben megszólal a kérdés, hogy jól használtuk-e fel az ajándékba kapott időt; jutott-e mindenre belőle, amit fontosnak látunk a mindennapokban.

Közösségként, különösen keresztény közösségként szívesen hallgatunk bibliai igék biztatásaira és nem okoz gondot, hogy feltegyük a kérdést, hogy vajon megfelelő módon vettük-e ki részünket mások terheinek hordozásában. Mire gondoljunk ilyenkor? Az első gondolat az lehet, hogy a családban ez természetes, pedig ez nem is olyan biztos. Sokan éppen a hozzájuk legközelebb állókkal nem tudják megosztani nehézségeiket, terheiket. Talán éppen a nyári időszak teremti meg a zavartalan egymásra figyelés közösségét és - legalább egy időre - véget vet a „társas magány” sajnálatos módon nagyon elterjedt jelenségének.

Keresztényekként valljuk, hogy a közösségünket nem mi hozzuk létre, hanem Isten hirdetett és megértett ígéje, amely töretlenül hívja össze az embereket a földön, hogy követői legyenek és

ezáltal egymás hittestvérei. Mindaz, amit a közösségről, annak összetartozásáról és „emberi tulajdonságairól” mondunk, a legkisebb mértékben sem relativizálja ezt a tényt. A közös út bizonyos pontjain azonban ezek a „külső tulajdonságok” is jelentősekké válnak. Éppen ezért fontos a kérdés, hogy a Galata levélben olvasható apostoli intés hogyan tudott megvalósulni közösségünk életében

az elmúlt munkaévben.

Közösen éltük át a vasárnapokat, a nagy egyházi ünnepeket, a gyülekezeti hétvégét és a kirándulásokat. Ezek során mindig éreztük a Szentlélek egységet teremtő jelenlétét, amelyből az az eredmény fakadt, amelyet az idézett igében olvasunk; Megjelent közöttünk Isten szeretete, amely egymás szeretetére indít és segít. Így készülünk a következő munkaévünkre is.

Örömteli olvasást kíván:

Wagner Szilárd lelkész

GYŰLEKEZETI MUNKAÉVZÁRÓ KIRÁNDULÁS A STÁJERORSZÁGI EDELSBACHBAN

2023. június 18-án került sor graz-i közösségünk évadzáró kirándulására a stájerországi Edelsbachban.

A program istentisztelettel indult, amelynek keretében Wagner Szilárd lelkész visszatekintett az elmúlt munkaévre. A Szentháromság ünnepe utáni 2. vasárnap igehirdetési alapigéje (Mt 23, 37-39): „Jeruzsálem, Jeruzsálem, aki megölöd a prófétákat, és megkövezed azokat, akik hozzád küldettek, hányszor akartam összegyűjteni gyermekeidet, ahogyan a tyúk szárnya alá gyűjti a csibéit, de ti nem akartátok! Íme, elhagyottá lesz a ti házatok. Mert mondom nektek: nem láttok engem mostantól fogva mindaddig, amíg azt nem mondjátok: Áldott, aki az ÚR nevében jön!” Az igeszakaszban, amelyben Jézus az írástudók és a farizeusok cselekedeteiről beszél a sokaságnak, siratja Jeruzsálemet, de előre jelzi is eljövendő jeruzsálemi bevonulását, azt a csodát, amikor a jeruzsálemiek felismerték: valóban a Megváltó érkezett közéjük. Utal arra, hogy rengetegszer elutasítás érte földi működése - gyógyításai és csodatételei, kritikus mondatai - kapcsán.

A kereszténység fennállása óta elutasítással kellett - és kell, hogy megküzdjön. Most is sokszor elutasítják azt az üzenetet, amely az emberek

feltétel nélküli szeretetéről szól, hogy Isten elfogadja az embert olyannak, amilyenek ő teremtette. Isten örök szándéka, hogy hívővé tegye az embert, és közösséggé tegye a benne hívőket. Amikor az elmúlt munkaévre visszatekintünk, Isten sokféle áldását tapasztalhattuk meg. Isten azt a csodát tette meg velünk, hogy abban az országban, amelyben idegenként élünk, egymáshoz vezetett bennünket a gyülekezet közösségében. A közösséget nem csak az emberi akarat tartja össze, hanem az isteni akarat, mely kezdettől fogva azt a célt tűzte maga elé, hogy hívővé tegyen bennünket. Ez az akarat tartja meg közösségünket is: hálás lehet a szívük, hiszen felkiálthatunk: „Áldott, aki az Úr nevében jön”. Áldott, aki Isten szeretetét megtapasztalta, és éli is mindennapjaiban.

Az istentisztelet után az Edelsbachi keresztút tizennégy állomását járták végig a gyülekezet tagjai. A keresztút különlegessége, hogy azt helyi művészek, édesanyák és gyermekek alkották meg, így az egyes stációk - a legtöbb keresztúttól eltérően - nem egységes arculattal készültek el. Az évzáró alkalom jó hangulatú közös ebéddel zárult a helyi Buchgraben vendéglőben.

Szentpétery Miklós

G Y Ü L E K E Z E T I K I R Á N D U L Á S M A R I A Z E L L B E

Gyülekezetünk jónéhány érdeklődő tagjával a Mariazellerbahn-nal utaztunk a híres zarándokhelyre. A 19. század végén épült vasútvonal, az ún. Mariazellerbahn St. Pöltenből a vadregényes hegyvidék kaptatóin tekereg felfelé a célhoz. (<https://hu.wikipedia.org/wiki/Mariazellerbahn>)

Mariazell nem csak a római katolikus hívők számára vonzó, hanem minden történelem és kultúrtörténet iránt érdeklődő magyar turista számára is nagy élmény.

Mária vallási és „politikai” jelentősége Magyarországon István király óta kiemelkedő. Az első keresztény uralkodónk ajánlotta új királyságát a Madonna oltalmába - Innen származnak az ismert Regnum Marianum és Patrona Hungariae fogalmak. (Erről tanúskodik a *Szent István kápolna oltárképe* is.)

Mint *Magna Mater Austriae* azaz Ausztria nagyasszonyaként tisztelik Máriát az osztrákok is.

Az eredeti kis kápolnát, azaz „Mária celláját” 1157 és 1200 között építhették.

Mariazell magyar vonatkozása az 1370-es évekhez fűződik, amikor az Anjou dinasztiából származó Nagy Lajos, magyar király győzelmet aratott a déli országrészekbe betörő pogány török seregek felett. Ennek emlékére, valamint a Madonna iránti hálából és tiszteletből a kis kápolna helyére tágas, gótikus templomot emeltetett. A bejárat kapu feletti domborművön ma is láthatjuk Lajos királyt, amint térdelve (a templom kincstárában máig őrzött) Mária képet adományozza a Nagyboldogasszonynak. A király alakja mögött, a győztes harcot örökítették meg, ami egyedülálló, mert ez első magyar-török csataábrázolás egy nyilvános épületen.

A főbejárat előtti két barokk szobor közül a bal oldali szintén Nagy Lajos királyt ábrázolja.

A 17. században, J.E. Fischer von Erlach (híres építész fia) tervei alapján bővítették ki és barokkizálták a középkori templomot, amely kedvelt zarándokhelyé vált. Jó példa erre Esterházy Pál nádor (1637-1723), aki élete folyamán - az ellenreformáció szellemiségének megfelelően - ötvenötször zarándokolt Kismartonból Mariazellbe családjával és igen nagyszámú kíséretével együtt. Ennek kapcsán egy nagyméretű oltárképet is adományozott Szent Katalin tiszteletére.

Belépve a pompás templombelsőbe, első pillantásunk az ezüstben csillogó kegykápolnára esett, amely a főhajó közepén áll. Az ősrégi, hársfából faragott kis kegyszobrot - Madonna gyermekkel – egyházi ünnepeknek megfelelően koronázzák és öltöztetik különböző pompás köpenyekbe. Ez a különleges megjelenítés Közép-Európában igen elterjedt, hasonlólt láthatunk például Sopronban is: az Esterhazy palota homlokzatána kőből faragott Madonna látható .

A 17. század közepétől a magyar egyházfik és a főnemesek zarándoklatainak száma igen megnőtt, akik kápolnaalapításaikkal és adományaikkal gazdagították a templomot. Négy kápolnában most is felfedezhettük ennek nyomait.

Nagy örömünkre a csodálatos barokk orgonán éppen Bach művet játszott valaki, amikor a templomot jártuk körbe. A falon egy nagy méretű olajfestményen a térdelő Esterházy Pál és második felesége, Thököly Éva teljes alakos ábrázolását láttuk, háttérben a fraknoi várral és a kismartoni kastéllyal (1689).

A bal mellékhajóból nyíló Szent István kápolna

oltárképét Nádasdy Ferenc és felesége Esterházy Júlia adományozta 1665-ben. Ezen is a háttérben a Sárvári vár látható.

A közös ebéd után a kiránduló csapat nagyobb része a felvonóval a Bürgeralpe nevű hegyre utazott.

Páll Csilla

MEGHÍVÓ

Az Ausztriai Magyar Evangélikus Gyülekezet presbitériuma szeretettel vár mindenkit ünnepi istentiszteletre és szeretetvendégségre, amelyen **Dr. Matthias Geist** bécsi szuperintendens és **Dr. Fabiny Tamás**, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnökpüspöke beiktatják a Bécs-Ottakringi és az Ausztriai Magyar Evangélikus Gyülekezet szolgálatába

Dr. Wagner Szilárd megválasztott lelkészt.

Az ünnep időpontja 2023. szeptember 24., vasárnap 15 óra,

helyszíne: Markuskirche (Bécs-Ottakring - 1160 Wien, Thaliastrasse 156).

KÖSZÖNET

Kedves Olvasóink!

Ezúton szeretnénk megköszönni nagylelkű adományaikat, melyet adakozási felhívásunkra küldtek. Nagy öröm számunkra, hogy ilyen sokan becsülik munkánkat és támogatják anyagilag, hogy fenn tudjunk maradni, hiszen kis gyülekezet révén nehezebb pénzforráshoz jutnunk.

Szíves adományaikat továbbra is várjuk (IBAN AT70 1100 0002 9041 9100).

Kérjük, hogy az utalásra írják rá: „Spende AMEGY“.

Isten áldása és kegyelme legyen mindannyiunkkal!

A presbitérium nevében hálás köszönettel:

Andorka Hanna felügyelő

G Y Ü L E K E Z E T I K I R Á N D U L Á S

P O Z S O N Y B A N

Július 1-jén délelőtt Pozsonyba érkezett gyülekezeti csoportunk, ahol egy kedves pozsonyi magyar hölgy – dr. Lovisek Júlia – várt minket. Interneten keresztül kerestem és találtam magyar nyelvű városvezetést. Júlia a kétórás séta közben nem csak a város nevezetességeit és történelmi emlékeit mutatta meg nekünk, de sok aktuális politikai és társadalmi témájú kérdésünkre is válaszolt. Így egy kis betekintést kaphattunk a magyar életről Szlovákiában.

Pozsony központja igen látványos. Az utcákat, számos történelmi korszakban épült, kisebb-nagyobb palotákból álló házsorok szegélyezik. A város központi épülete a Szent Márton dóm. Ez a templom 18 magyar királyi koronázás színhelye volt 1563 és 1830 között; kilenc a Habsburg dinasztiahoz tartozó királyt, egy királynőt – Mária Teréziát - és nyolc királynét koronáztak meg benne. A Szent Márton templom tornyán ezért kereszt helyett, 1763 óta egy kb. 300 kilogrammos, aranyozott Szentkorona másolat látható. Távolról látható a ragyogása. A templom belsejében a híres barokk szobrász Georg Rafael Donner, Szent Márton szobra látható. Ezt eredetileg Eszterházy

A Szent Márton szobor, illetve az oltár kétoldalán térdelő két angyal ma Budapesten a várban láthatók. (Nemzeti Galéria)

A fenti metszeten I. Ferenc osztrák császár és magyar király feleségét Mária Ludovikát koronázzák 1803-ban a főoltár előtt.

Imre hercegprímás rendelte meg tőle és a főhajó apszisában lett felállítva az oltár felett (1734 körül).

A koronázást követően, az uralkodó végig vonult a város feldíszített utcáin. Manapság ezt az útvonalat kis rézkoronák jelzik, amelyeket az utca macskakövei közé süllyesztettek be, hogy a látogató követni tudja a jelentős állomásokat: Főtér, Ferencesek temploma, a Mihály városkapun át az Irgalmasok templomához, majd a koronázási dombig, ami a Duna partján lett a vármegyék földjéből összehordva.

A templom mögötti negyedben a katolikus egyház, pompás palotái sorakoznak. Ezen teológiai létesítményeket alapító érsek és hercegprímások, mint Pázmány Péter, Eszterházy Imre és Draskovich György címerei vannak a portálok fölött elhelyezve.

A belváros a gótikus templomaival, a régi városháza reneszánsz árkádos udvarával, és a volt Battyány József hercegprímás barokk palotájával minden történelmi korszakot a látogatók elé tárja. E központi palota udvarában felállított sárkányölő Szent György szobra körül gyülekezett a csapatunk egy közös fotóra. (István fotója)

A város hangulatához a sok csinos kávézó és a fagyaltozó is hozzájárul.

Közös ebédünket egy szlovák sörözőben fogyasztottuk el, fényes rézüstök között. A desszertünk pedig egy szerdahelyi magyarok birtokában lévő, remek olasz receptek szerint készült fagyalt kostoló volt.

Wagner Szilárd lelkes búcsúzásul kedves szavakkal zárta a gyülekezetünk egyházi évét és a szeptemberi viszontlátásig kellemes nyári vakációt kívánt mindnyájunknak.

A fagyizás után szétváltak útjaink. Volt, aki a Prímás palota galériáját nézte meg volt, aki pozsonyi kiflit keresett megvételre. A csoport másik része még meglátogatta a híres, Lechner Ödön féle szecessziós „Kék templomot” (Szent Erzsébet templom) és a mai elnöki -, ill. az egykori Grassalkovich palotát.

Miután a pozsonyi várban és a város számos múzeumában még rengeteg látnivaló van, érdemes lesz még - egyénileg is - oda vissza-visszamenni. Szerencsére a távolság Bécs és Pozsony között csak kerek 50 km.

Páll Csilla

ISTENTISZTELETEK ÉS GYÜLEKEZETI ALKALMAK

Nagy örömmel hívunk és várunk mindenkit istentiszteleteinkre és gyülekezeti alkalmainkra.

BÉCS - MAGYAR NAGYKÖVETSÉG (BANKGASSE 4-6, 1010 WIEN)

Szeptember 10.   Ökumenikus istentisztelet a Szt. István Nap keretében.

GRAZ – HEILANDSKIRCHE (Kaiser-Josef-Platz 9, 8010 Graz)

Szeptember 17.   16 óra   Istentisztelet

Ökumenikus Szent István Ünnepe a Magyar Nagykövetségen

2023. szeptember 10-én, vasárnap 15 órától. Igét hirdet: Dr. Korzenszky Richárd.

További információk hírlevelünkben és honlapunkon találhatóak majd.

Impressum

Medieninhaber und Herausgeber:

Presbyterium der

Ungarischen Evangelischen Gemeinde

A.B. in Österreich A-1060 Wien,

Capistrangasse 2/15

Tel. +43 650 58 777 12,

E-mail: maegy.austria@gmail.com

Gefördert aus Mitteln der Volksgruppenförderung

Erscheinungsort: Wien

Verlagspostamt: A-1060 Wien

Zul.Nr.: GZ 02Z031072 M

Richtung der Zeitung:

Informationen über die Tätigkeiten und

Veranstaltungen in der Pfarrgemeinde

Redaktion: Pfarrer Szilárd Wagner, Lektorin Zita Szeitl-Eibinger

Bankverbindung: Bank Austria, A-1011 Wien, Schottengasse 6.

IBAN: AT701100000290419100; SWIFT (BIC): BKAUATWW

Orgona határok nélkül 2023

4 hangverseny Ausztriában és Magyarországon

Orgonaséta: Ripartita

2023. augusztus 20., 19 óra

Rust Fischer templom – Stadtpfarrkirche - Evangélikus templom

Kezds a Fischer templomban

Bach, Liszt, Mendelssohn-Bartholdy, Tedde művei

Előadók: Kuzsner Péter – orgona | Várhelyi Luca Anna – furulya

A királynő és a nemesi ház

2023. augusztus 22., 19 óra

Mörbisch evangélikus templom

Haydn, Händel művei

Előadók: Kovács Róbert – orgona | Joseph Haydn Konzervatórium kamarazenekeze | Vezényel: Christiaan van de Woestijne

Laudate!

2023. augusztus 24., 19 óra

Balf evangélikus templom

Frescobaldi, Monteverdi, Grandi, Stanley művei

Előadók: Mária Magyarová Plšeková – orgona | Matej Benda – kontratenor

Fennséges hangzások

2023. augusztus 26., 19 óra

Sopron evangélikus templom

Bach, Händel, Mendelssohn-Bartholdy, Wagenseil, David művei

Előadók: Wagner Szilárd – orgona | Friedrich Gergely – harsona

A belépés díjmentes. Adományokat szívesen elfogadunk.

